SVERIGES RIKSDAG

Kommittémotion M

Motion till riksdagen 2026/27:2897

av Jörgen Berglund m.fl. (M)

Ett starkt totalförsvar för Sveriges frihet och säkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätthålla ett långsiktigt militärt stöd till Ukraina, även efter en eventuell fred, för att landet inte åter ska hotas av Ryssland och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att europeiska länder gemensamt tar ett större ansvar för finansieringen av Ukrainas långsiktiga försvar samt stärker den europeiska försvarsindustriella kapaciteten för att möta Ukrainas behov, samtidigt som Europas egna försvarsförmågor utvecklas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta ett större ansvar för försvaret av norra Europa och fördjupa samarbetet med våra närmaste grannar inom såväl det militära som det civila försvaret och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få på plats utökade system för långräckviddig bekämpning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för en svensk och nordisk-baltisk luftvärnssköld som skyddar militär och civil infrastruktur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av Natos samlade avskräckning, inklusive kärnvapenavskräckningen, och samarbetet med Frankrike inom Natos kärnvapenparaply och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet av elkablar, datakablar och annan samhällsviktig infrastruktur i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska kunna besluta om restriktioner av förvärv, och i undantagsfall expropriation, av vissa typer av egendom, inklusive fastigheter, i syfte att kunna hindra innehav som kan hota eller utgöra risk för svensk säkerhet eller andra viktiga svenska intressen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör försvåras för främmande makter att utnyttja svenska akademiska institutioner för att inhämta kunskap för säkerhetspolitiska ändamål och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökningen av beredskapslagringen av viktiga insatsvaror, bl.a. drivmedel, medicinsk utrustning, livsmedel och spannmål, för att höja den svenska självförsörjningsgraden och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta införandet av försörjningsberedskapsavtal för företag och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av och stödet till svensk försvarsexport, inklusive ett nära samarbete med Ukraina där vi gemensamt kan bidra till att fylla försvarsindustrins behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt stärka kommuners och regioners beredskap med tydliga och jämförbara mål som möjliggör uppföljning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska Sveriges beroende av utländsk teknik i kritiska system genom stärkta incitament och strategisk upphandling för svensk och europeisk teknik inom säkerhetskänslig it, moln och drift och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Sveriges förmåga att upptäcka, motstå och slå tillbaka mot cyberangrepp, AI-driven desinformation och andra hybridhot och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett nationellt cyberskydd för Sveriges kommuner med gemensam övervakning dygnet runt och snabb incidenthjälp vid behov och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka drönarförmågan i alla försvarsgrenar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett svenskt drönarvärn och stärka skyddet av kritisk civil infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utgångspunkten för civilplikten, liksom värnplikten, är att fylla ett samhälleligt behov, och att civilplikten därför ska fortsätta att utvecklas inom fler områden i de sektorer som vid höjd beredskap har behov av en annan personalförsörjning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarsmakten ska erbjuda långsiktiga karriärvägar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa goda förutsättningar för att fler medborgare ska engagera sig i en frivillig försvarsorganisation och civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett starkt totalförsvar

Sverige och Europa befinner sig i ett mycket allvarligt säkerhetspolitiskt läge. Ryssland utgör det dimensionerade militära hotet mot Nato och Sverige. Vi ser ett Ryssland som agerar alltmer aggressivt och vårdslöst, och som redan idag har kapacitet att genomföra begränsade väpnade angrepp, sabotage och störningar i vårt närområde. För att möta den breda och komplexa hotbilden är uppbyggnaden av totalförsvaret den största och snabbaste samhällsomvandlingen som Sverige genomgått på flera decennier. Men upprustningen sker inte i ett vakuum. Vi måste aktivt öka tempot i syfte att korta tiden från beslut till verklig förmåga, och snabba på materielanskaffning, innovation och produktion. För att möjliggöra detta krävs starka statsfinanser, en långsiktighet i ekonomin och politisk stabilitet som grund. Detta förutsätter att de överenskomna

långsiktiga Natomålen uppnås och att vi säkerställer ett utrymme att fortsatt stödja Ukraina så länge som det behövs.

En av statens mest grundläggande uppgifter är att skydda medborgarnas frihet, säkerhet och självständighet. Sverige ska vara ett av världens mest motståndskraftiga länder, i såväl fred som i kris och i krig. Moderaternas utgångspunkt är därför att Sverige ska ha ett starkt totalförsvar som möter krigets krav. Det militära och det civila försvaret behöver utvecklas tillsammans, och krigsförbanden ska vara personellt och materiellt uppfyllda och samövade. Försvarsmakten växer nu i både volym och förmåga, med utbildad personal och krigsplacerad materiel. Det finns fördelar med en bred samsyn kring försvarets utformning över blockgränserna. Vikten av fortsatt analys och bred förankring, inte minst genom Försvarsberedningen, bör därför fortsatt tas i beaktande. Försvarsförmågan ska vara långsiktig och bygga på att Sverige tar ansvar för vår egen säkerhet och bidrar till våra allierades.

Säkerheten i Europa vilar ytterst på Natos samlade avskräckning, inklusive kärnvapenavskräckningen. Sedan mars 2026 har Frankrike ett samarbete kring kärnvapenavskräckning inom ramen för alliansens övriga kärnvapenparaply, vilket är välkommet. Tillsammans med övriga allierade ska Sverige bidra till att denna avskräckning förblir trovärdig och effektiv.

Erfarenheterna från Ukrainas försvar mot Rysslands aggression ska i snabbare takt omsättas i utvecklingen av Sveriges försvarsförmåga. Luftvärn, drönare, långräckviddig bekämpning och försvarsinnovation är centrala delar av den inriktning som Moderaterna vill driva. Drönarförmågan ska stärkas i alla försvarsgrenar, och forskning och innovation, inte minst inom AI, ska få en ännu större roll. Utökade system för långräckviddig bekämpning ska komma på plats och drönarförmågan ska stärkas i alla försvarsgrenar. Sverige ska ligga i framkant när nya förmågor utvecklas.

Ett större ansvar för försvaret av norra Europa

Sveriges och Finlands medlemskap i Nato har skapat nya möjligheter att stärka säkerheten i vårt närområde. Norden, Baltikum och länderna kring Östersjön har ett gemensamt intresse av att försvara vår frihet. Sverige ska därför ta ett större ansvar för försvaret av norra Europa och fördjupa samarbetet med våra närmaste grannar inom både det militära och det civila försvaret. Samtidigt ska Sverige vara en aktiv och framåtlutad part i Nato och EU. Detta innebär att vi ska vara lyhörda gentemot EU och andra relevanta internationella fora för att bidra till och följa utvecklingen av

säkerhetspolitiken och hanteringen av hotbilden. Sverige ska i sammanhanget verka för att fler europeiska länder bidrar till finansieringen av Ukrainas långsiktiga försvar och stärker den europeiska försvarsindustriella kapaciteten för att möta Ukrainas behov.

EU mobiliserar betydande medel och resurser för att stärka den europeiska försvarsförmågan, och Sverige ska därför säkerställa att svensk industri och svensk kompetens får en framträdande roll i detta arbete.

Moderaterna vill arbeta för en svensk och nordisk-baltisk luftvärnssköld som skyddar militär och civil infrastruktur. Genom tätare samordning av sensorer, luftbevakning, luftvärnssystem och försvarsplanering kan skyddet av människor, samhällsviktiga funktioner och militära anläggningar stärkas i hela regionen.

Skyddet av elkablar, datakablar och annan samhällsviktig infrastruktur i Östersjön ska också stärkas, inte minst mot bakgrund av de upprepade sabotagen mot kablarna i Östersjön och Natos insatser. Försvaret av Sverige handlar inte enbart om att skydda vårt territorium, utan även om att värna de förbindelser och funktioner som samhället är beroende av.

Det bör också bli möjligt att hindra köp av fastigheter där innehavaren har kopplingar till främmande makt och kan utgöra en säkerhetsrisk. Sådan skyddslagstiftning, där köp granskas och kan stoppas i förväg, bör minst omfatta alla personer med medborgarskap i stat utanför EU/EES, för att försvåra möjligheter att kringgå granskning. Expropriation bör också i undantagsfall bli aktuell när synnerliga skäl och allmänna intressen föreligger.

Sverige behöver vidare säkerställa att svensk forskning och tekniskt kunnande inte kan exploateras av främmande makter. Det inbegriper att förhindra stater som Kina, Ryssland och Iran att använda svenska akademiska institutioner för att inhämta kunskap om nya tekniker som kan omsättas i militära system.

Ett långsiktigt militärt stöd till Ukraina

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har blivit definierande för svensk utrikes- och säkerhetspolitik och kommer att fortsätta vara det under lång tid framöver. Hur kriget slutar kommer att påverka säkerheten på vår kontinent under lång tid och stödet till Ukraina är således en investering i Europas och Sveriges säkerhet och framtid.

Moderaterna slår fast att stödet till Ukraina ska vara Sveriges viktigaste utrikespolitiska prioritering och att utgångspunkten är att stödet måste kunna fortsätta så länge det krävs. För försvarspolitiken innebär det att Sverige ska upprätthålla ett

långsiktigt militärt stöd som stärker Ukrainas förmåga att försvara sin frihet och självständighet. En växande ukrainsk försvarsindustri är en viktig del av denna förmåga, men behovet av finansiering, ammunition och materiel kommer även fortsatt att vara stort.

En stark och konkurrenskraftig svensk försvarsindustri

Den tekniska utvecklingen förändrar förutsättningarna för försvar och säkerhet. AI, miniatyriserade satelliter och kvantteknik får en större roll. Forskning och innovation måste därför spela en ännu större roll i försvarspolitiken. Sverige ska därför ha en försvarsindustri i världsklass med kapacitet att producera såväl högteknologiska system som mer mängdproducerad, kostnadseffektiv materiel. Sverige ska befästa sin ställning som en ledande försvars- och tekniknation genom investeringar i forskning, innovation och utveckling samt genom ett nära samarbete mellan staten, Försvarsmakten, forskningen och näringslivet.

Moderaterna vill väsentligt stärka främjandet av och stödet till svensk försvarsexport. Sverige ska vara en aktiv och pålitlig partner till allierade länder och nära samarbetspartners. En stark försvarsexport stärker vår säkerhet och den europeiska försvarsförmågan. I sammanhanget bör samarbete med Ukraina särskilt lyftas fram, där vi gemensamt kan hjälpas åt att fylla försvarsindustrins behov.

Ett motståndskraftigt civilt försvar som möter krigets krav

Ett motståndskraftigt och uthålligt civilt försvar är en viktig del av vår samlade avskräckningsförmåga. Erfarenheterna från Ukraina visar hur Ryssland målmedvetet attackerar civilbefolkningen och kritisk infrastruktur och hur sjukvården måste klara krigsmedicin och katastrofkirurgi under de hårdaste förhållanden. Därför ska Försvarsmaktens traumaförmåga och samarbetet med akademin stärkas, så att svensk sjukvård står stark även vid höjd beredskap och krig.

För att stärka skyddet av kritisk civil infrastruktur i Sverige vill Moderaterna bl.a. införa ett svenskt drönarvärn.

Kommunernas och regionernas beredskap ska fortsatt stärkas med tydliga och jämförbara mål som möjliggör uppföljning. Människor ska kunna lita på att samhällsviktiga verksamheter kan upprätthållas även under svåra påfrestningar. Sverige ska bygga en robust försörjningsberedskap. Det innebär ökad beredskapslagring av viktiga insatsvaror, bland annat drivmedel, medicinsk utrustning, livsmedel och

spannmål. En ökad självförsörjningsgrad är central del av det civila försvaret. Samtidigt ska införandet av försörjningsberedskapsavtal för företag underlättas och det ska finnas goda förutsättningar för produktionsomställning.

Stärkt förmåga att motverka hybrid – och cyberhot

Cyberhoten mot Sverige och svenska intressen ökar i omfattning och komplexitet. AI förstärker utvecklingen genom att göra det möjligt att identifiera sårbarheter och genomföra angrepp snabbare och i större skala. Samtidigt ger tekniken nya möjligheter att förebygga och möta hoten. Förmågan att upptäcka, motstå och slå tillbaka mot cyberangrepp, AI-driven desinformation och andra hybridhot behöver därför fortsätta utvecklas.

Moderaterna vill införa ett nationellt cyberskydd för Sveriges kommuner med gemensam övervakning dygnet runt och snabb incidenthjälp vid behov.

Sverige behöver även minska beroendet av utländsk teknik i kritiska system. Moderaterna vill därför stärka incitamenten och använda strategisk upphandling för svensk och europeisk teknik inom säkerhetskänslig IT, moln och drift. Teknikval inom samhällsviktig verksamhet behöver bidra till att minska sårbarheter och stärka vår långsiktiga säkerhet.

Goda villkor för dem som försvarar Sverige

Försvarsförmåga byggs av människor. Det ska vara attraktivt att tjäna sitt land, vare sig tjänstgöringen sker i Sverige eller utomlands. Moderaterna vill stärka försvarsförmågan genom goda villkor för de försvarsanställda. Försvarsmakten ska erbjuda långsiktiga karriärvägar. Den som väljer att arbeta i försvaret ska kunna se en framtid i yrket och ges förutsättningar att utvecklas och ta större ansvar.

Samtidigt behöver fler kunna bidra till totalförsvaret. Det militära och det civila försvarets behov av människor och kompetens behöver mötas som delar av en gemensam uppgift. Civilplikten och värnplikten är båda till för att fylla ett samhälleligt behov. Civilplikten ska fortsätta utvecklas inom fler områden, med lång grundutbildning i de sektorer som vid höjd beredskap har behov av en annan personalförsörjning än idag, exempelvis inom räddningstjänst, elförsörjning och bevakning.

Moderaterna vill också skapa förutsättningar för fler medborgare att engagera sig i en frivillig försvarsorganisation och i civilsamhället. Viljan att bidra till Sveriges säkerhet är en styrka som ska uppmuntras och tas till vara.

Jörgen Berglund (M)

Alexandra Anstrell (M) *Gustaf Göthberg (M)*

Daniel Lyckestam (M)